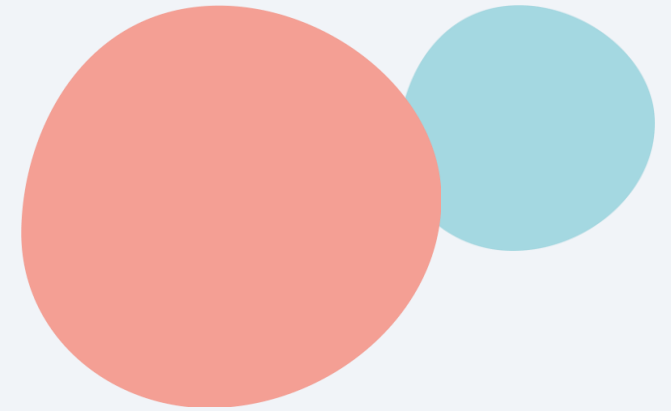

Ohjeita kouluttajalle

1. Käy esitysdia läpi ja varmista linkkien toimivuus

2. Esitysdioja voi muokata kohdista, joissa on erikseen mainittu dian täydentämisestä esimerkiksi sähköisellä kyselyllä. Toivomme, ettet muokkaa diojen sisältöä tai ilmettä muutoin. Esitysdiojen copyright kuuluu Itlalle.

Keltaiset laatikot kertovat dian muokkaustarpeen, esimerkiksi Mentimeterin lisäys, koulutuspäivän palaute. Tee muokkaukset ja poista laatikko teksteineen.

Ryhmänhallinta ja myönteinen käyttäytymisen tukeminen

Koulutuskerta 6

Voit aloitusta odottaessasi halutessasi tutustua blogi-kirjoitukseen käyttäytymistä tukevasta oppimisympäristöstä.

<https://itla.fi/blogi/mika-avuksi-kun-koulun-arki-on-yhta-halinaa-ja-hassakkaa/>

itla
Copyright: itla

YHTEISTYÖ OPPILAAN HYVINVOINNIN JA OPPIMISEN TUKENA

Päivän tavoite: Ymmärtää syvemmin yhteistyön merkitys oppilaan tukena, sekä oma ja muiden rooli tässä yhteistyössä.

1. Aloitustyöskentely
2. Yhteisöllinen myönteinen käyttäytymisen tuki
TAUKO
3. Huolen herääminen ja yhteistyön tiivistäminen
LOUNAS
4. Pedagoginen kirjaaminen käyttäytymisen tukemisen työkaluna
5. Yhteistyön tiivistäminen
KAHVI
6. Yhteistyön haasteet ja mahdollisuudet
7. Koulutuskokonaisuuden koonti
8. Lopputyöskentely

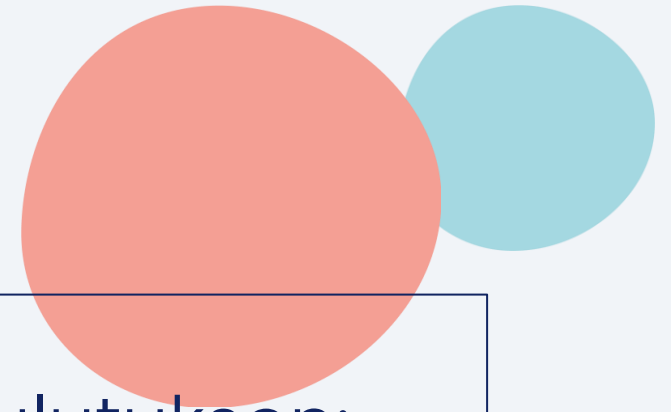

Kertaus edellisestä kerrasta

Lisää tähän kuvia
koulutusryhmän edelliseltä
kerralta

Kuulumiskierros

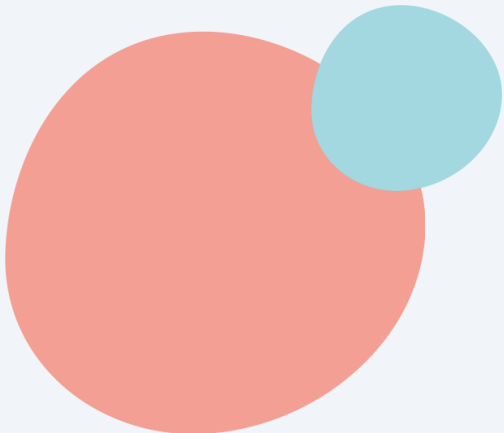
Kysymykset punaisena lankana läpi koulutuksen:

- Kuinka oma toimintani on muuttunut?
- Mikä oppilaan toiminnassa on muuttunut?
- Mikä edesauttaa muutosta?
- Mikä on ollut esteenä siinä, ettei muutosta ole tapahtunut?

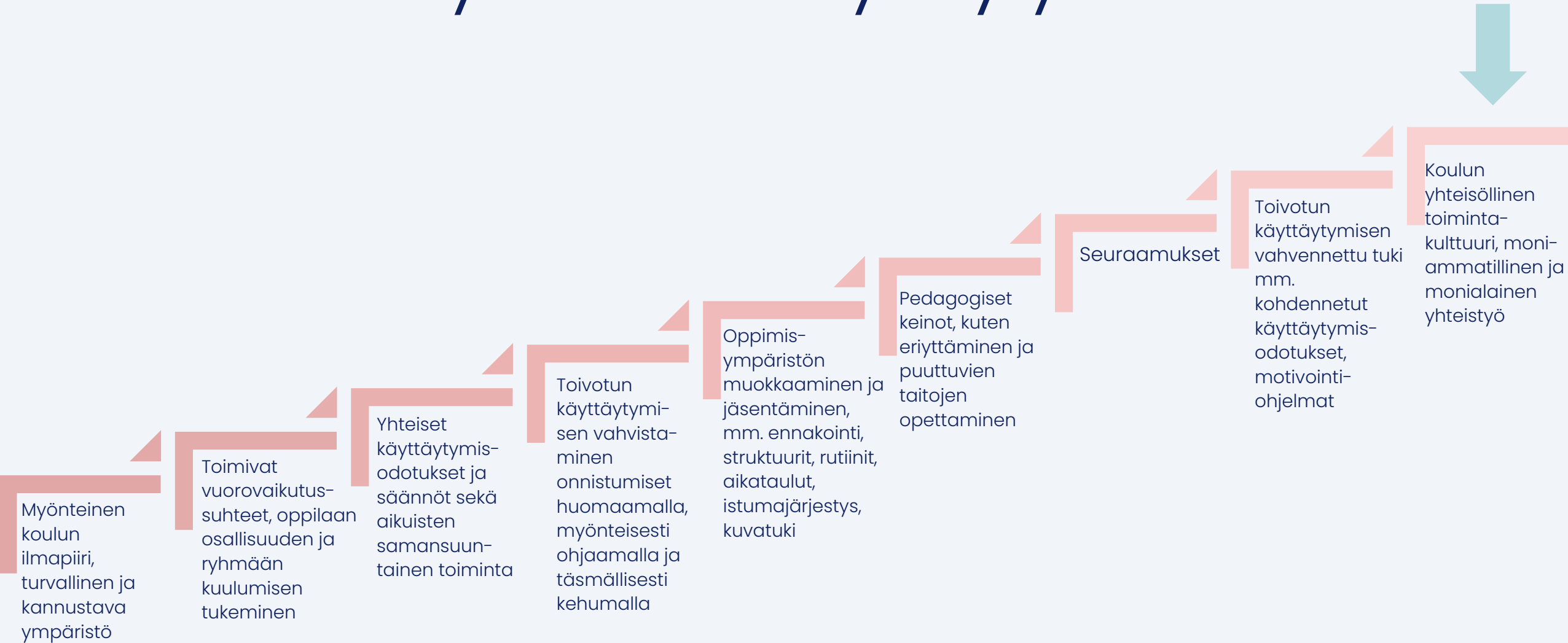
Välitehtävän purku

Kertokaa tekemästänne suunnitelmasta koulussanne ja suunnitelkaa sen toteuttamista. Jos mahdollista, aloittakaa motivointiohjelman käyttö jonkin luokan kanssa.

Esitelmää suunnitelmanne tai toteutuksenne seuraavalla koulutuskerralla

Tehostuva myönteinen käyttäytymisen tuki

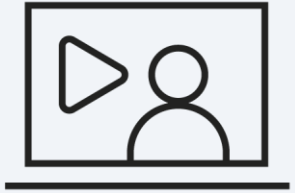
Yhteisöllinen myönteinen käyttäytymisen tuki

Parikeskustelu:

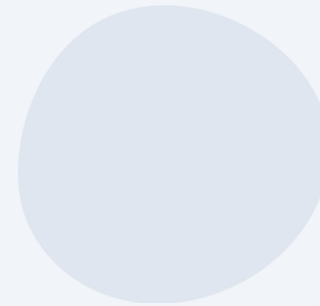
- Mitä konkreettisia etuja oppilaan, huoltajan ja koulun aikuisten kannalta on siinä, että koulun aikuiset toimivat johdonmukaisesti samalla tavalla, esimerkkinä käyttäytymisodotukset, säännöt, seuraamukset, motivointiohjelma?

→ Koonti keskustellen

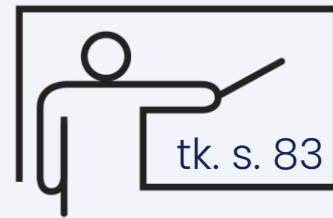
Yhteisöllinen myönteinen käyttäytymisen tuki

Yhteisöllinen myönteinen käyttäytymisen tuki
<https://www.youtube.com/watch?v=SiVUR9migxk>

Yhteisöllinen myönteinen käyttäytymisen tuki

Kouluttajajohtoinen työskentely:

- Kootaan luennon jälkeen yhteisöllisen myönteisen käyttäytymisen keskeiset asiat työkirjaan sivulle 83.

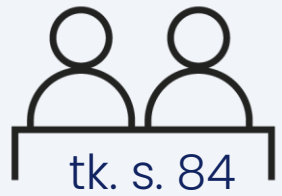
Tauko

Jatketaan klo

Lisää kellonaika

Huolen herääminen ja yhteistyön tiivistäminen

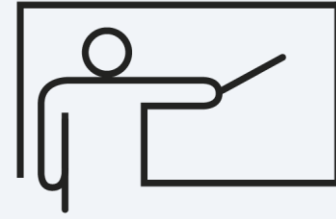

Parikeskustelu:

- Minkälaiset asiat oppilaan käyttäytymisessä saavat kiinnittämään tarkempaan huomiota hänen toimintaansa?
- Tunnistatko omissa oppilaissasi signaaleja, jotka voivat olla merkki vahvemman tuen tarpeesta?
- Miten ja milloin mielestänne kannattaa toimia, kun havaitsee huolen merkkejä?

→ Koonti keskustellen

Huomiosta huoli puheeksi

Huomio

- Viesti huoltajille**
- Huomiot ei-toivotusta käyttäytymisestä tai muutoksesta käyttäytymisessä
 - Keskustellaan oppilaan kanssa koulussa
 - Seurataan 1-2 viikkoa
 - Jos jatkuu, ollaan yhteydessä kotiin

Huomio

- Viesti huoltajille**
- Huomiot seurannasta
 - Kerrotaan, mitä koulussa tehdään tilanteen parantamiseksi
 - Keskustellaan oppilaan kanssa koulussa
 - Seurataan 1-2 viikkoa
 - Jos jatkuu, ollaan yhteydessä kotiin

Huomio

- Viesti huoltajille**
- Huomiot seurannasta
 - Kerrotaan, mitä koulussa tehdään tilanteen parantamiseksi
 - Keskustellaan oppilaan kanssa koulussa
 - Seurataan 1-2 viikkoa
 - Jos jatkuu, soitto huoltajille

Huoli

- Yhteydenotto huoltajiin**
- Huolen ilmaiseminen
 - Kutsu palaveriin miettimään yhdessä oppilaan ja huoltajien kanssa keinoja tilanteen ratkaisemiseksi

Huoli

- Palaveri huoltajien ja oppilaan kanssa**
- Palaverissa pohditaan keinoja tilanteen parantamiseksi
 - Osallistetaan oppilas päätöksentekoon
 - Tehdään sopimus, johon kirjataan oppilaan, huoltajien ja koulun toimenpiteet
 - Sovitaan seurannasta

Huoli

- Seuranta**
- Ollaan sovitusti yhteydessä ja arvioidaan tilanne
 - Tarvittaessa tehdään uusi suunnitelma jatkotoimenpiteistä

Tapausesimerkkityöskentely

tk s. 85

Itsenäinen työskentely:

Tutustu saamaasi tapaukseen ja määritele siinä näkyvät:

- Vahvuudet
- Arjen haasteet
- Taitopuutteet (pohtimisen tukena voi käyttää työkirjan sivulla 47 olevaa lomaketta)
- Annettu tuki (pohtimisen tukena voi käyttää työkirjan sivulla 60–71 olevia tarkastuslistoja)

+ Muokkaa oppilaan käyttäytymisen haaste toivottua käyttäytymistä kuvaavaksi tavoitelauseeksi

Tapausesimerkkityöskentely

tk. s. 86

Ryhmätyöskentely:

Jatkakaa tapauksenne pohtimista

- Miten lähtisitte lähestymään asiaa oppilaan kanssa?
- Miten lähtisitte lähestymään asiaa oppilaan huoltajien kanssa?
- Miten lähtisitte selvittämään asiaa ja rakentamaan tukea muiden opettajien kanssa?
- Tarvitaanko oppilaan tueksi muita aikuisia?
- Mitä muuta mielestänne tulisi ottaa huomioon?

Lounastauko

Jatketaan klo

Lisää
kellonaika

Pedagoginen kirjaaminen käyttäytymisen tukemisen työkaluna

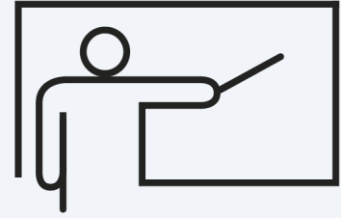
tk s. 87

Itsenäinen työskentely:

- Mitkä ovat oleellisia tietoja, joita Wilman tuntimerkintöihin, tukivälilehdelle, palaverimuistioihin tai tuen tarpeen arviointiin ja suunnitelmaan kirjataan?
- Miten saadaan kirjauksissa muokattua haasteet opittaviksi taidoiksi?
- Miten tavoitelähtöisyys ja vahvuusperustaisuus saadaan parhaiten kirjattua?
- Miten kirjauksista muodostuu arjen työkalu, josta kaikki asianosaiset ymmärtävät tavoitteet sekä keskeiset keinot, joilla tavoitteisiin pyritään?
- Miten oppilas ja huoltaja saadaan sitoutettua yhteiseen työskentelyyn?

→ Koonti keskustellen

Pedagoginen kirjaaminen käyttäytymisen tukemisen työkaluna

Esimerkkinä:

ONNI OPISKELIJA 7A

VAHVUUDET JA KIINNOSTUKSEN KOHTEET

- Mopot ja niiden korjaaminen kiinnostaa

OPPIMISVALMIUDET

- Matematiikka vaikeaa
- Ei suostu tekemään sanallisia tehtäviä
- Muuten seiskan tasoa
- Ei pysty keskittymään

TUEN TARPEET

- "Ei vois vähempää kiinnostaa" –asenne näkyy.
- ADHD, lääkityksenä on tabletti 20mg.
- Ei tee läksyjä
- Myöhästelee aamuisin
- Häiritsee opetusta, etenkin iltapäivisin
- Puhuu epäasiallisesti
- Ei keskity/keskittyy epäolennaisiin asioihin
- Ei osaa pitää huolta tavaroistaan

VAHVUUDET JA KIINNOSTUKSEN KOHTEET

- Nopea oppimaan ja tehokas työskentelijä
- Kiinnostunut tekniikasta, esimerkiksi mopoista ja niiden korjaamisesta

OPPIMISVALMIUDET

- Oppimisvalmiudet ovat ikätasoisia
- Suoriutuu oppiaineissa pääsääntöisesti keskitasoisesti
- Pitkäkestoinen ja/tai omatoiminen työskentely on haastavaa

TUEN TARPEET

- Matematiikan peruslaskutaidot vaativat vielä harjoittelua
- Koulussa ajoissa oleminen on haasteellista, myöhästyy 2-3 kertaa viikossa (5-10 min.)
- Työskentelyn aloittaminen, siinä pysyminen ja työn valmiiksi saattaminen on vaikeaa
- Sovittujen sääntöjen noudattaminen vaatii tukea ja ohjausta, esimerkiksi viittaaminen, asiallinen kielenkäyttö, sovitut tavat liikkua ja purkaa kuormitusta
- Kotitehtävien muistaminen

OPPIMISEEN LIITTYVÄT TAVOITTEET

- Ei osaa laskutoimituksia negatiivisella lukualueella

MUUHUN KOULUNKÄYNTIIN LIITTYVÄT TAVOITTEET

- Lopettaa opetuksen häiritsemisen
- Lopettaa epäasiallisen puhumisen
- Ei häiritse enää oppitunteja
- Opettelee pitämään huolta tavaroista
- Ei enempää myöhästelyä

OPPIMISEEN LIITTYVÄT TAVOITTEET

- Peruslaskutaitojen vahvistaminen
- Lukusuoran hahmottaminen ja käyttö myös negatiivisella lukualueella
- Laskutoimitusten soveltaminen lukusuoran ja merkkisääntöjen avulla myös negatiivisille luvuille käyttäen apuna aikaisimmin opittuja peruslaskutoimituksia

MUUHUN KOULUNKÄYNTIIN LIITTYVÄT TAVOITTEET

- Itsesäätelyn ja toiminnanohjauksen harjoittelu ohjatusti:
 - Onni oppii jouluun mennessä pyytämään puheenvuoron viittaamalla ja työskentelemään 15 minuuttia itsenäisesti
 - Onni oppii jouluun mennessä tarkistuslistan avulla huolehtimaan, että hänellä on tarvittavat kirjat ja työskentelyvälineet mukana
 - Onni harjoittelee merkkisääntöjen ja lukusuoran käyttöä ja osaa jouluun mennessä kokonaislukujen yhteen- ja vähennyslaskut
 - Onni nousee kellon soidessa ja lähtee ajoissa kouluun, myöhästymiset vähenevät jouluun mennessä max. 1 krt/viikko

OPPIMISEN EDELLYTYKSIÄ TUKEVAT OPETUSJÄRJESTELYT

- Jälki-istunto, jos myöhästymisiä vielä kertyy lisää
- Keskittyy opetukseen
- Lopettaa epäasiallisen puhumisen
- Opettelee pitämään huolta tavaroista
- Kertotauluja kannattaa kerrata kotona

SUUNNITELTU LISÄTUKI

Ryhmäkohtaiset tukimuodot:

- Tarjotaan tukiopetusta

Oppilaskohtaiset tukitoimet:

- Ei käytössä

Muu tuki:

- Kieltäytynyt opiskeluhuollon palveluista

OPPIMISEN EDELLYTYKSIÄ TUKEVAT OPETUSJÄRJESTELYT

- Istumajärjestys, rutiinit ja tunnin struktuurin läpikäynti
- Yhteisten ohjeiden jälkeen henkilökohtainen varmistus, että Onni tietää, mitä pitää tehdä
- Työskentelyn aikana etenemisen varmistaminen ja tukeminen sekä tauottaminen jaksamista tukemassa
- Istumapaikka kaukana mahdollisista häiriötekijöistä, pöytäsermi tarpeen mukaan tarkkaavuuden tukena
- Hankalissa tilanteissa toimimisen ohjaaminen ennakoiden
- Kohdennettu positiivinen palaute onnistumisista ja toivotusta käyttäytymisestä

SUUNNITELTU LISÄTUKI

Ryhmäkohtaiset tukimuodot:

- Erityisopettaja tekee yhdessä Onnin kanssa tarkistuslistan läksyjen ja tavaroiden muistamisen tueksi ja tukee sen käytössä muun opetuksen yhteydessä
- Aineenopettajan tukiopetus matematiikkaan
- Erityisopettajan tuki matematiikkaan samanaikaisopetuksena ja joustavin ryhmittelyin

Oppilaskohtaiset tukitoimet:

- Ei tällä hetkellä tarvetta

Muu tuki:

- Onnin perheelle on kerrottu moniammatillisen tuen mahdollisuuksista ja Onni on ohjattu opiskeluhoitopalveluiden piiriin keskittymisen ja tarkkaavuuden asioissa

YHTEISTYÖ HUOLTAJAN KANSSA

- Äiti vastaa Onnin kouluun lähtemisestä

Tuen toteutumisen arviointi ja seuranta:

- Keskustellaan vuosittain

Päiväys ja osallistujat:

Luokanohjaaja keskustellut tuen tarpeista ja järjestämisestä Onnin äidin kanssa puhelimesta 10.10.2025

YHTEISTYÖ HUOLTAJAN KANSSA

- Tehostettu yhteistyö joulukuun asti: Wilma-viestit, puhelut ja palaverit ennalta sovitusti ja tarpeen mukaan
- Huoltaja tukee Onnia ajoissa kouluun lähtemisessä sekä kotitehtävien ja koulutarvikkeiden muistamisessa, esimerkiksi lukujärjestys laitetaan kotona näkyville tai vaihtoehtoisesti Onni ottaa rutiiniksi katsoa Wilmasta päivän oppiaineet ja ottaa tarvittavat välineet mukaan

Tuen toteutumisen arviointi ja seuranta:

- Tavoitteiden saavuttamista seurataan Onnin kanssa osana opetusta viikoittain
- Luokanohjaaja on kotiin yhteydessä puhelimitse marraskuun puolivälissä; tarkastellaan tuen toteutumista ja vaikuttavuutta ja sovitaan yhteistyön jatkosta
- Huhtikuussa tapaaminen koululla, jossa arvioidaan annetun tuen vaikuttavuutta ja tuen tarvetta sekä suunnitellaan tuen järjestämistä 8.-luokalla

Päiväys ja osallistujat

Tuen tarpeesta ja järjestämisestä keskusteltu ja kirjattu palaverissa 10.10.2025 yhteistyössä Onni Opiskelija, äiti, luokanohjaaja, erityisopettaja

Koulun aikuisten välinen tiedonkulku

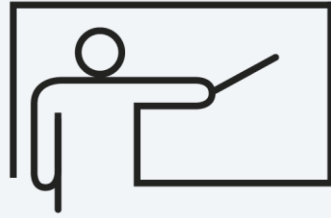
tk. s. 86

Ryhmätyöskentely:

- Miten koulun aikuisten välistä tiedonkulkua voidaan vahvistaa silloin, kun oppilas tarvitsee tavallista enemmän tukea?
- Miten huolehditaan siitä, että oppilaan kanssa työskentelevät aikuiset ovat tietoisia ajankohtaisista asioista "päivän kunto"?
- Miten vastuut jakautuvat yhteistyön tiivistyessä? (luokanohjaaja, erityisopettaja, muut oppilasta opettavat opettajat, koulunkäynninohjaaja)
- Mikä on oppilaan oma vastuu?

Pohtikaa toimintatapoja teidän työyhteisössänne ja viekää kehitysehdotuksianne koko koulunne tietoon (tieto rehtorille, henkilökuntakokoukseen...)

Monialainen yhteistyö

*Lasten, nuorten ja
perheiden
osallistaminen*

*Asiantuntijoiden
keskinäinen tuki ja
luottamus*

*Hiljaisten signaalien
tunnistaminen,
moniammatillisen ja
monialaisen yhteistyön
käynnistäminen varhain*

**Monialaisuuden
mahdollisuudet**

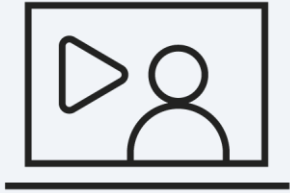
– Mitä avuksi, kun omat
keinot eivät riitä?

*Koulutuksen ja tuen
tarjoaminen
henkilökunnalle*

*Jaettu ymmärrys
tavoitteesta ja
yhteinen kieli*

*Yhteistyö sekä oman
yhteisön sisällä että
ulkopuolisten
asiantuntijoiden
kanssa*

Monialainen yhteistyö

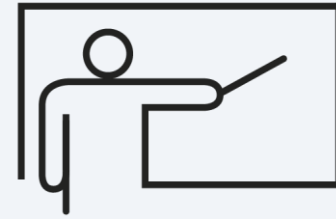

Yhteistyön rakentaminen kodin, koulun ja monialaisten toimijoiden kesken

<https://www.youtube.com/watch?v=gDUHEq6wQkU>

Videoluentoa katsoessasi voit kirjata muistiinpanojasi työkirjan muistiinpanosivulle 92.

Monialainen yhteistyö

1. Opettajan huomio

- Muutos käyttäytymisessä
- Poissaolojen lisääntyminen tai kasautuminen
- Negatiivisten Wilma-merkintöjen lisääntyminen

5. Monitoimijainen yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa

- Koulun keinot käytetty ja monialainen yhteistyö ei ole ollut riittävää
- Oppilas ohjataan koulun ulkopuolisiin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin tai ollaan yhteydessä sellaisiin palveluihin, joissa nuorelle tai perheellä on asiakkuus (esim. lapsiperheiden sosiaalipalvelut, lastensuojelu)
- Vastuu siirtyy sote-palveluihin
- Koulun edustaja (luokanvalvoja, erityisopettaja tms.) osallistuu palaveriin
- Laaditaan toimintasuunnitelma
- Sovitaan vastuut, seuranta ja arviointi

2. Keskustelu oppilaan kanssa

- Yhteistoiminnallinen ongelmanratkaisu (opettajan huomio, oppilaan näkemys ja tilanne -> yhteinen ymmärrys -> yhteiset sopimukset tilanteen parantamiseksi)

4. Yksilökohtainen opiskeluhoito - monialainen asiantuntijaryhmä

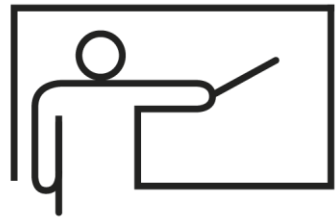
(vaatii oppilaan ja huoltajien suostumuksen)

- Mukana oppilas, huoltajat, opettaja, tarvittaessa erityisopettaja tai rehtori sekä opiskeluhoollon oleelliset toimijat
- Laaditaan suunnitelma oppimisen ja koulunkäynnin tukitoimista (kokonaisvaltainen tuki)
- Sovitaan vastuut, seuranta ja arviointi

3. Keskustelu oppilaan ja huoltajien kanssa

- Mukana opettaja, oppilas, huoltajat ja lisäksi tarpeen mukaan esimerkiksi erityisopettaja tai rehtori
- Laaditaan toimintasuunnitelma (opettajien ja huoltajien tarjoama tuki)
- Sovitaan vastuut (myös oppilaan), seuranta ja arviointi

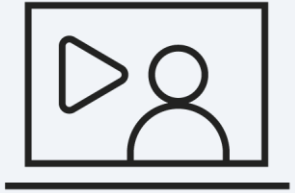
Monialainen yhteistyö (Kokkolan malli)

"Koulun monialainen (tehostuva) toimintamalli" → edetään kunnes oppilaan tilanne ja koulunkäynti on turvattu

Monialainen yhteistyö

Konsultatiivinen työ ja yhteistyön muodot sairaalaopetuksessa
<https://www.youtube.com/watch?v=HDSF8hBdSGE>

Videoluentoa katsoessasi voit kirjata muistiinpanojasi työkirjan
muistiinpanosivulle 92.

Tauko

Jatketaan klo

Lisää
kellonaika

Yhteistyön haasteet ja mahdollisuudet

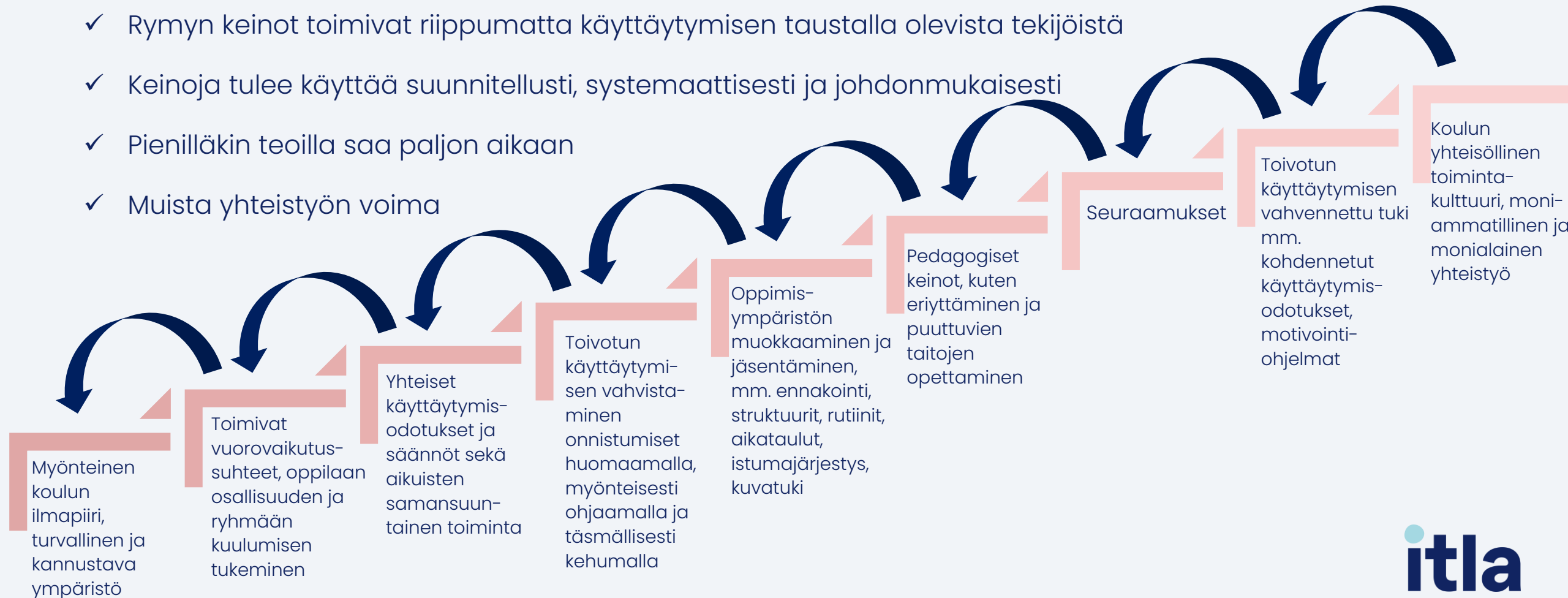
tk. s. 88-89

- Minkälaisissa tilanteissa yhteistyö oppilaan ja/tai huoltajien kanssa voi olla haastavaa?
- Miten haastavaa yhteistyötä oppilaan ja/tai huoltajien kanssa voidaan ennaltaehkäistä?
- Miten voi ennakoida palaverissa mahdollisesti kohdattavia uhkaavia tai vaarallisia tilanteita?
- Mitkä ovat tärkeimpiä asioita, jotka mahdollistavat toimivan yhteistyön?

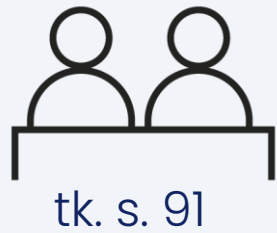
→ Koonti keskustellen

RyMy-koulutuskokonaisuuden koonti

- ✓ Yhteisöllinen toimintakulttuuri ja välittävä vuorovaikutus on kaiken perusta
- ✓ Havainnoi ja tue heti, kun tukea tarvitaan
- ✓ Rymyn keinot toimivat riippumatta käyttäytymisen taustalla olevista tekijöistä
- ✓ Keinoja tulee käyttää suunnitellusti, systemaattisesti ja johdonmukaisesti
- ✓ Pienilläkin teoilla saa paljon aikaan
- ✓ Muista yhteistyön voima

RyMy-koulutuskokonaisuuden koonti

Parikeskustelu:

- Mikä merkitys on koko kouluyhteisön sitoutumisella koulutuksessa esitettyihin teemoihin?
- Mitä sinä voit omalta osaltasi tehdä koko yhteisön sitoutumiseksi?
- Miten toivoisitte, että koko yhteisön sitoutumista koulutasolla edistettäisiin?

→ Koonti keskustellen

Haluatko kerrata oppimaasi ja oppia lisää?

Itlan Käyttäytymisen tuen -verkkokurssikokonaisuus

Kiitos innostavasta ja inspiroivasta kurssista, joka oli sekä melko kevyt, että hyödyllinen! (aineenopettaja)

Aivan huippu kurssi! Mielenkiintoisia ja kouluntuoksuisia osioita. Kiva että näki etenemisensä. Tämä oli (kerrankin) sellainen kurssi, josta sai eväitä suoraan arkeen vietäväksi. (luokanopettaja)

Parempi mitä odotin. Pidin kurssin videoista, sillä oli mukava, kun alan ammattilaiset sekä lapset pääsivät kertomaan näkemyksensä asioista. (koulunkäynninohjaaja)

Kirkasti omaa ajatusta positiivisuuden kautta toimimiseen. Vahvistusta hyvä saada ajatuksilleen ja toiminnalleen arjen aherrukseen. (luokanopettaja)

Oli ihana huomata, että toteutan työssäni jo monia kurssilla kuvattuja asioita. Jatkossa yritän vielä enemmän panostaa kohtaamiseen ja oppilaantuntemukseen. (aineenopettaja)

Sain kurssilta vahvistusta moniin aikaisemmin opittuihin toimintamalleihin ja konkreettisten esimerkkien myötä palauttelin mieleen sopivia toimintatapoja, kuten struktuurit ja ennakointi, joita ottaa vielä vahvemmin mukaan omaan arkeen. (luokanopettaja)

Tervetuloa mukaan!

<https://itla.fi/toiminta/kurssit/kayttaytymisen-tuen-kurssikokonaisuus/>

Koulutuskerran arviointi

Tähän forms-kysely
koulutuskerrasta (liite 5), QR-
koodi ja linkki

Jos koulutuksesta on päätetty
tehdä alku- ja loppukyselyt,
täytetään loppukysely tässä
kohtaa. Tätä varten linkki ja QR-
koodi.

A photograph of a long, brightly lit school hallway. Three children are running towards the camera, smiling and jumping. The child in the center is wearing a red shirt and has their arms raised. The child on the left is wearing a green jacket, and the child on the right is wearing a patterned dress. The hallway has wooden walls, a polished floor, and rows of coat racks on both sides. Large windows at the end of the hallway let in natural light. A clock is visible on the wall in the upper left corner.

Kiitos!

itla

Copyright: Itla